מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי עוצרים-בודקים-חושבים לפני שמאמינים בידיעה
- להבחין בין עובדה לבדיה
- לתרגל שיח מכבד כשיש חילוקי דעות

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – בחירה נכונה

- 1. א – עוצרים ובודקים
- 2. ב – סיפור שלא קרה באמת
- 3. א – כדי לדעת אם המידע אמין
- 4. ב – להקשיב ולדבר בכבוד

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – צריך לבדוק את המקור לפני שמאמינים
- 2. נכון – זה השלב הראשון לפני שמאמינים
- 3. לא נכון – צריך לבדוק קודם אם היא אמינה
- 4. נכון – כבוד חשוב גם בוויכוח
- 5. נכון – זה ההבדל המרכזי ביניהן

חלק ג' – השלימו את המילה

- 1. לעצור
- 2. בדיה
- 3. מקור
- 4. כבוד

חלק ד' – התאימו מושג להסבר

- 1 – ג (לא ממהרים להאמין או לשתף)
- 2 – ה (מחפשים מידע נוסף ומקור אמין)
- 3 – ד (שוקלים אם המידע הגיוני)
- 4 – ב (דבר שאפשר להוכיח שהוא נכון)
- 5 – א (סיפור שלא קרה באמת)

חלק ה' – סדרו את השלבים

- 1. רואים ידיעה חדשה ברשת
- 2. עוצרים לפני שמשתפים
- 3. בודקים את המקור
- 4. חושבים אם המידע הגיוני
- 5. מחליטים אם זו עובדה או בדיה

חלק ו' – כתיבה קצרה

- 1. לדוגמה ידיעה שמופיעה רק באתר אחד לא ידוע

כרטיס יציאה – מה לחפש

- עוצרים לפני שמשתפים או מאמינים
- עובדה אפשר להוכיח, בדיה לא קרתה באמת
- מקשיבים ומסבירים את הדעה בנימוס בלי להעליב

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח עם דוגמה מהכיתה לידיעה שצריך לבדוק לפני תחילת התרגול
- לעודד תלמידים לשתף דוגמאות מהחיים שלהם בזהירות ובכבוד
- להשתמש בסמלים החזותיים של הדף (✋🔍🤔☑️❌) כתמיכה בזיכרון השלבים

דף תרגול: בין עובדה לבדיה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעולם מלא מידע חשוב לדעת לעצור ולבדוק לפני שמאמינים בידיעה או משתפים אותה. בדף זה נתרגל איך מבחינים בין עובדה לבדיה ואיך משוחחים בכבוד גם כשלא מסכימים.

1 חלק א' – בחירה נכונה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עושים קודם כשרואים ידיעה חדשה?

א) עוצרים ובודקים ב) משתפים מיד ג) מתעלמים ד) כועסים

2. מה המשמעות של המילה 'בדיה'?

א) סיפור אמיתי ב) סיפור שלא קרה באמת ג) חדשות רשמיות ד) עובדה מוכחת

3. למה חשוב לבדוק מקור של ידיעה?

א) כדי לדעת אם המידע אמין ב) כדי לשתף מהר יותר ג) כדי לכתוב תגובה כועסת
ד) אין צורך לבדוק

4. כשמישהו חושב אחרת ממני, מה נכון לעשות?

א) לצעוק עליו ב) להקשיב ולדבר בכבוד ג) להתעלם ממנו ד) לכתוב עליו דברים רעים ברשת

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כל מה שכתוב באינטרנט הוא בהכרח נכון	☐	☐
2	עוצרים ובודקים זה חלק מחשיבה ביקורתית	☐	☐
3	אפשר לשתף ידיעה מיד בלי לבדוק אותה	☐	☐
4	שיח מכבד אומר להקשיב גם כשלא מסכימים	☐	☐
5	עובדה היא דבר שאפשר להוכיח, ובדיה היא לא	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני שמאמינים בידיעה צריך _____ ולבדוק

2. _____ היא סיפור שלא קרה במציאות

3. חשוב לבדוק את ה _____ של הידיעה כדי לדעת אם היא אמינה

4. גם כשחולקים דעה צריך לדבר ב _____

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עוצרים	___	**א.** סיפור שלא קרה באמת
2. בודקים	___	**ב.** דבר שאפשר להוכיח שהוא נכון
3. חושבים	___	**ג.** לא ממהרים להאמין או לשתף
4. עובדה	___	**ד.** שוקלים אם המידע הגיוני
5. בדיה	___	**ה.** מחפשים מידע נוסף ומקור אמין

5 חלק ה' – סדרו את השלבים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בודקים את המקור
☐	מחליטים אם זו עובדה או בדיה
☐	עוצרים לפני שמשתפים
☐	רואים ידיעה חדשה ברשת
☐	חושבים אם המידע הגיוני

6 חלק ו' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. כתבו דוגמה לידיעה שצריך לבדוק לפני שמאמינים בה

_____

_____

_____

כרטיס יציאה

מה השלב הראשון כשרואים ידיעה חדשה?

מה ההבדל בין עובדה לבדיה?

איך מדברים בכבוד כשלא מסכימים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀